

Рекомендовано вченою радою Дніпровського державного медичного університету як підручник (протокол № 15 від 28 серпня 2025 року)

Авторський колектив:

Акімова В. В., Башмаков Д. Г., Білоконь О. О., Глушок О. К., Горбунцов В. В., Сгорова С. Ю., Захаров В. К., Захаров С. В., Кушнерова О. А., Литвин К. Ю., Маврутенков В. В., Погребняк Л. А., Ревенко Г. О., Святенко Т. В., Стрюков В. В., Шевельова О. В., Шостакович-Корецька Л. Р.

Рецензенти:

Макуріна Г. І. — завідувач кафедри дерматовенерології та естетичної медицини Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, професор, д.мед.н.

Ємченко Я. О. — завідувач кафедри шкірних та венеричних хвороб Полтавського державного медичного університету, д.мед.н., доцент.

Інфекційні та паразитарні хвороби шкіри : підручник / за ред.

I-74 Святенко Т. В., Захарова С. В., Захарова В. К. [та ін.] — Вінниця : Нова Книга, 2026. — 656 с.

ISBN 978-966-382-993-7

Навчальний підручник «Інфекційні хвороби шкіри» присвячено актуальним питанням етіології, патогенезу, клінічної картини, діагностики, лікування та профілактики найпоширеніших інфекційних дерматозів. Видання охоплює бактеріальні, вірусні, грибові та паразитарні ураження шкіри, з акцентом на сучасні підходи до ведення пацієнтів згідно з принципами доказової медицини.

Матеріал викладено структуровано, з чітким розмежуванням за видами збудників і клінічними формами. Навчальний текст супроводжено схемами, алгоритмами діагностики та лікування, кольоровими ілюстраціями клінічних випадків.

Книга укладена відповідно до навчальної програми з дерматології та венерології для студентів вищих медичних закладів III–IV рівнів акредитації. Підручник призначений для студентів, але також буде корисним лікарям-інтернам, дерматологам, інфекціоністам, сімейним лікарям та іншим спеціалістам, які у своїй практиці зустрічаються з інфекційною патологією шкіри.

УДК 616.5-002.9

ЗМІСТ

Список скорочень	6
Авторський колектив	8

ЧАСТИНА І. БАКТЕРІАЛЬНІ ІНФЕКЦІЇ ШКІРИ

Розділ 1. Стрептококові та стафілококові інфекції шкіри	12
1.1. Стафілодермії	12
1.2. Стрептодермії	30
1.3. Стрептостафілодермії	37
1.4. Рідкісні й атипові форми піодермій	39
1.5. Принципи лікування піодермій	44
1.6. Профілактика піодермій	47
1.7. Некротизуючий фасціїт	47
Розділ 2. Сибірка (антракс)	55
Розділ 3. Чума	70
Розділ 4. Туляремія	83
Розділ 5. Еритразма	95
Розділ 6. Еризипелюїд	100
Розділ 7. Менінгококова інфекція	109
Розділ 8. Рикетсіози. Епідемічний висипний тиф	128
Розділ 9. Псевдотуберкульоз	136
Розділ 10. Бартонельози	148
10.1. Бацилярний ангіоматоз	148
10.2. Феліноз (хвороба котячих подряпин)	154
10.3. Волинська гарячка	165
Розділ 11. Трахома	175
Розділ 12. Тропічні невенеричні трепонематози	185
12.1. Фрамбезія	185
12.2. Пінта	192
12.3. Беджель	196
Розділ 13. Нокардіоз	200

Розділ 14. Нетуберкульозні мікобактерії	213
14.1. Акваріумна гранульома (A49.8)	213
14.2. Виразка Бурулі	220
14.3. Нетуберкульозні мікобактерії — хвороби, спричинені іншими мікобактеріями (<i>M. kansasii</i> , <i>M. scrofulaceum</i> , <i>M. szulgai</i> , <i>M. avium</i> complex, <i>M. fortuitum</i> complex, <i>M. chelonae</i> / <i>M. abscessus</i> , <i>M. haemophilum</i>)	233
Розділ 15. Туберкульоз шкіри	256
Розділ 16. Атипові мікобактеріальні інфекції	280
Розділ 17. Лепра (хвороба Хансена)	298
Розділ 18. Інфекція, викликана <i>Vibrio Vulnificus</i>: шкірні маніфестації. Шкірні прояви <i>Vibrio vulnificus</i>	306

ЧАСТИНА II. ВІРУСНІ ІНФЕКЦІЇ ШКІРИ

Розділ 1. Ураження шкіри, спричинені вірусами родини <i>Herpesviridae</i> ...	319
1.1. Герпетична інфекція 1–2 типу	321
1.2. Вірус герпесу людини 3-го типу або вірус вітряної віспи — оперізуючого герпесу (лишаю) (<i>Varicella – Zoster virus, VZV</i>)	337
1.3. Герпесвірус людини 4-го типу, або Епштейна – Барр вірусна інфекція	352
1.4. Герпесвірусні інфекції людини 6(a/b)-го та 7-го типів (<i>Human herpesvirus 6–7, HHV-6 та HHV-7</i>)	364
1.5. Герпесвірус людини 8 типу	373
Розділ 2. Ураження шкіри, спричинені папіломовірусом	378
Розділ 3. Ураження шкіри при корі	385
Розділ 4. Ураження шкіри, спричинені вірусами родини <i>Poxviridae</i>	395
4.1. Натуральна віспа (<i>Variola virus</i>)	395
4.2. Віспа мавп (<i>Monkeypox virus</i>)	408
4.3. Контагіозний молюск (<i>Molluscum contagiosum virus</i>)	420
Розділ 5. Інфекційне захворювання, що передається комарами	434
5.1. Гарячка Денге	434
5.2. Гарячка Зіка	447
5.3. Гарячка західного Нілу	456
Розділ 6. Коронавірусна хвороба 2019 (COVID-19. Шкірні прояви COVID-19)	466

ЧАСТИНА ІІІ. ПАРАЗИТАРНІ ІНФЕКЦІЇ ШКІРИ

Розділ 1. Лейшманіоз	484
Розділ 2. Стронгілоїдоз	497
Розділ 3. Синдром мігруючої личинки	504
Розділ 4. Шкірний гнатостомоз	510
Розділ 5. Дирофіляріоз	518
Розділ 6. Онхоцеркоз	524
Розділ 7. Короста	531
Розділ 8. Педикульоз	542
8.1. Головний педикульоз	542
8.2. Платтяний педикульоз	544
8.3. Фтиріаз (лобковий педикульоз)	545
Розділ 9. Міаз	547

ЧАСТИНА ІV. МІКОЗИ

4.1. Мікози	555
4.2. Кератомікози	568
4.3. Грибкові інфекції шкіри (дерматомікози, епідермомікози)	574
4.4. Трихомікози	591
4.5. Оніхомікози	596
4.6. Маласезіоз шкіри	599
4.7. Глибокі мікози	607
4.8. Опортуністичні глибокі мікози	622
4.9. Ендемічні глибокі мікози	634

ЧАСТИНА V. ІНФЕКЦІЇ, ЩО ЗАГРОЖУЮТЬ ЖИТТЮ

Синдром токсичного шоку	649
-----------------------------------	-----